



The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2679>

Number: 32 , p. 555-567, Winter III 2015

GENEL, ÖZENGEN VE MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ SÜRECİ İÇİNDE VERİLEN KEMAN EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILABİLECEK OLASI GÜÇLÜKLER

*THE DIFFICULTIES THAT CAN BE ENCOUNTERED IN THE VIOLIN
EDUCATION IN THE PROCESS OF GENERAL, VOLUNTEER AND
VOCATIONAL MUSICAL EDUCATION*

Öğrt. Ahmet Ulvar TANRIÖVER

Kayseri F.M.G. Güzel Sanatlar Lisesi

Öğrt. Gülşah BAŞARAN TANRIÖVER

Kayseri F.M.G. Güzel Sanatlar Lisesi

Özet

Müzik, yaşamın her evresinde ve hemen her alanında insanı saran, insanın neredeyse onsuz edemediği bir olgudur. Müzik eğitimi ise, bireyin müzikal özelliklerinde değişim gelişim ve etkileşim yapma sürecidir. Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili becerilerini zenginleştirecek, müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır. Ayrıca çalgı eğitimi yoluyla öğrenciler müziksel işitmelerini, birlikte müzik yapma yeteneklerini geliştirecekler, düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları edineceklerdir. Ulusal ve evrensel müzik sanatını çalgı eğitimi yoluyla tanıma fırsatı bulacaklar, izledikleri konserler ile eleştirme gücü kazanacaklardır(Milli Eğitim Bakanlığı, 1996).Müzik eğitiminin en önemli parçalarında biri olan çalgı eğitimi bunun paralelinde keman eğitimi, bireyin gelişim sürecinde önemli katkılar sağlamaktadır. Bu araştırmada, genel, mesleki ve özengen müzik eğitim süreci içinde verilen keman eğitiminde karşılaşılabilecek güçlüklerin tarama yöntemi kullanılarak incelemesi amaçlanmıştır. Yine bu araştırma genel, mesleki ve özengen müzik eğitimi açısından keman eğitiminde karşılaşılan güçlüklerin vurgulanması açısından önemlidir. Bu araştırma "betimsel araştırma" niteliğindedir

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Keman Eğitimi, Öğretmen, Keman Tekniği

Abstract

Music which is an indispensable phenomenon for people, surrounds people at every field and phase of life. Musical education is the process of making change, development and interaction in the personal musical qualifications. The instrument education students will develop their ability, enrich their skills and try to raise the level of their musical taste. Besides students will enhance their musical hearing and their skill to make music together and gain the regular and disciplined studying habits with the help of instrument education. They will have the opportunity to know the national and

universal art of music and with the help of the concerts, they watch they will gain the power to criticise (MEB 1996:282). Instrument education is one of the most important components of the music education and in addition to this violin education contributes to the person's development process considerably. In this study the difficulties that can be encountered in the violin education during the general, volunteer and vocational musical education aimed to examined using the survey method. Besides this study is important as it emphasises the difficulties that can be encountered in the violin education in terms of general, volunteer and vocational musical education. "The descriptive study" is used as study design.

Key Words: Music, Music Education, Violin Education, Teacher, Violin Technique

1. GİRİŞ

İnsanlar düşünebilme, karar verebilme, seçim yapabilme, üretebilme gibi yeteneklere sahip üstün varlıklardır İnsan bu yetenekleri kullanarak yanlış ve doğru ayırımını yapabilmekte, hayatını devam ettirebilmek ve hayatı kolaylaştırmak için yararlı ve kullanışlıyı geliştirebilmekte, hayatı güzelleştirmek ve bu güzellikleri kendi yaşamına katabilmek için de saf ve güzele ulaşmaya çalışmaktadır (Çelenk,2010,s.1). Güzele ulaşmaya çalışan insanı çevreleyen ve diğer varlıklardan ayıran bir his daha vardır ki, mimari, resim, şiir, musiki gibi güzel sanatlar bu hisle ilgilidir. İnsanın güzeli yakalamak adına üzerinde düşünüp, uğraştığı önemli sanat dallarından biri ise müziktir. (Moran, 1994, s. 36)En yalın anlatımıyla, "müzik, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür" (Uçan, 1994,s.10).

Uçan'a göre (1994) Dede Efendi müziği " insanlığın ahlakını arındıran kutsal bir bilim" A. Adnan Saygun "sözcükler ile anlatılması olanaksız duygu ve coşkuları; sezdirecek, duyuracak biçimde düzenlenmiş sesler aracılığı ile başka gruplara yansıtma sanatı" Okyay ise; "insandaki yaratma, biçimlendirme ve anlatma güdülerinin tınıdan örülmüş bir ürünü" olarak tanımlamıştır. Müziğin tanımlarından yola çıkarak, müzik sanatı ile bireylerin ve toplumların etkileşim içerisinde olması, bireylerin ve toplumların duygularının ve düşüncelerinin sanatsal anlamda, değişim ve gelişim yönünden her zaman üst seviyelere ulaşacağına bir göstergesi olduğu söylenebilir (B. Tanrıöver, 2010, s. 151).

Müzik en karışık, soyut kavramları çabuk ve hızlı bir biçimde zenginleştirerek, zorlanmadan topluma aktarır (Şenocak, 2005,s.271). Bu nedenledir ki, müzik toplumları ve bireyleri biçimlendirmede etkili bir süreçtir. Müziğe eğitimsel işlevi açısından bakıldığında bu süreç, bireyin davranışlarında istenilen ve olumlu yönde, müzik ile ilgili yeni davranışlar kazandırma ve değişiklikler meydana getirme sürecidir. Bu eğitim süreci bireyin müzik yeteneğini geliştirmeyi, müzik kültürü kazanmasını, müzikten yararlanabilmeyi öğrenmesini, gerçekleştirmeyi amaçlar. Toplumsal yönden ise, ortak müzik kültürünün korunmasını, pekiştirilmesini, çağdaş müzik kültürünün kazandırılmasını ve ortak değerlerin müzik yoluyla güçlendirilmesini sağlar (Küçüköncü, 2006, s.19-20).Müzik eğitimi alan olarak kendine özgü bir bütünlük göstermesine rağmen yönelik olduğu amaca göre, genel, özengen ve mesleksi müzik eğitimi olmak üzere üç bölüme ayrılmaktadır. Bu üç tür müzik eğitiminin ortak yönleri olması ile birlikte farklı yönleride bulunmaktadır (Uçan, 1996,s.70-71).

Bu üç tür müzik eğitimi içerisinde önemli bir dal olan çalgı eğitimi ülkemizde ve dünyada çok küçük yaşlardan başlayarak uzun bir eğitim sürecini gerektirmektedir. Çalgı eğitiminde önemli alanlardan biride "Keman Eğitimi" dir.

2. KEMAN EĞİTİMİ

Müzik eğitiminin önemli bir dalı olan çalgı eğitimi ülkemizde ve dünyada çok küçük yaşlardan başlayarak uzun bir eğitim sürecini kapsadığı öngörülebilir. Çalgı eğitiminde önemli alanlardan biride Keman Eğitimi' dir.

Müzik eğitiminin önemli boyutunu oluşturan keman eğitimi ve öğretimi etkinlikleri, bireyi bilişsel duyuşsal ve devinişsel yönleriyle bir bütün olarak ele almakta, bu etkinlikleri bireyin belli bir disiplin içerisinde kazanmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Ülkemizde genel müzik eğitimi, özenen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi alanlarının çalgı eğitimi boyutunda keman eğitimi, alan bireyler de vardır. Genel müzik eğitimi, özenen müzik eğitimi veya mesleki müzik eğitimi alanlarında verilen keman eğitimi ile bireylere uygun öğretim yöntemleri ve bu yöntemlere ışık tutan metotlar kullanılarak istenilen niteliklere ulaşılabilir.

Bilindiği gibi keman çalma belli amaçlar doğrultusunda belli tekniklerle çalgıdan ses üretme işidir. Keman çalan bir öğrenci fiziki durumu müzikal yeteneği ve yeterli teknik bilgilerle donanması gerekir (Öztosun ve A. Barış, 2004, s.350). Keman Eğitiminde öğretim süreci içerisinde Doğru tutuş, duruş, temiz ses üretebilme sağ elde detache, legato, staccato, martele, spiccato, ricochet v.b. yay tekniklerinin ya da becerilerin, sol elde ise pozisyon değiştirme, entonasyon, çift ses çalma, flajole, glissando, vibrato v.b. tekniklerin ya da becerilerin öğrenciye kazandırılması amaçlanır. Bu beceriler kazandırılmadan keman eğitiminin amacına ulaştığı söylenemez (Çelenk, 2010, s.2). Bu nedenle keman eğitiminin sağlıklı olabilmesi için hedef ve ilkeler çok önemlidir.

Kemanın, kolay taşınabilirliği ve çalgıya başlama aşamasında düşük maliyet gerektirmesi kemanı tercih edilen bir çalgı haline getirmiştir. Müzik eğitiminin hangi dalı olursa olsun amaç güzel müzik yapmak ise bu, büyük oranda fiziksel ve teknik problemleri yenme durumuna bağlıdır. Bu nedenle çalgı eğitiminin en başında ileride karşılaşılabilecek fiziksel ve teknik problemler göz önüne alınarak teknik eğitim verilirken kullanılan bedensel yapının tanıtılmasına yönelik eğitimi de yer verilmelidir. Bu şekilde gereksiz efordan ve sakatlanmalardan uzak bir çalışma hayatı sağlanmış olabilir (Yağışan, 2002, s.19).

3. GENEL, ÖZENEN VE MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ

Müzik eğitimi bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir. Müzik eğitimi aslında bir bütün olmakla birlikte, çeşitli kollara ve her kol içerisinde çeşitli dallara ayrılır. Ancak, kolu ve dalı, kapsamı ve içeriği, aracı ve gereci, yöntemi ve tekniği, ortamı ve düzeyi, aşaması ve süresi ne olursa olsun müzik eğitimi, temelde, genel, özenen ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere ayrılır (Uçan, 1994, s. 25). Bu üç tür müzik eğitiminin ortak yönleri olması ile birlikte farklı yönleri de bulunmaktadır (Uçan, 1996, s.70-71).

3.1. Genel Müzik Eğitimi

Sağlıklı insanca bir yaşam için ayırım gözetmeksizin herkese yönelik, asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimi türüdür (Tarman, 2006, s.9). Eğitim hayatı boyunca genel müzik kültürünü oluşturmak için kullanılır. Genel Müzik Eğitimi okul öncesi, ilköğretim, orta öğretimde ve yükseköğretimde verilmektedir.

Günümüz genel müzik eğitiminde, daha çok müziği bilgili, bilinçli görgülü ve duyarlı bir anlayış ve yaklaşımla, haz duyup zevk alarak kullanan ya da tüketen kitleler yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır.

Okul öncesi ve İlköğretim genel müzik eğitiminde; bireye temel müzik kültürü kazandırılırken çeşitli müziksel araçlarla yüz yüze gelme ve kendini müziğin belli başlı davranış boyutlarında deneme fırsatı verilir. İlk yıllarda daha çok oyun şeklinde yapılan çalışmalar, sonraki yıllarda giderek belirli etkinliklere davranış biçimine dönüştürülür.

Ortaokul evresi genel müzik eğitiminde, devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlar arasında belirli bir denge kurulmasına özen gösterilirken, lise ve yüksek öğretim evresinde, daha çok bilişsel ve duyuşsal yapıya bürünür (Uçan,1994,s.26).

Günümüz genel müzik eğitiminde, daha çok müziği bilgili, bilinçli, görgülü duyarlı bir anlayış ve yaklaşımla haz duyup zevk alarak kullanan ya da tüketen kitleler yetiştirmeye yönelik strateji uygulanır (Uçan,1994,s.26).

3.2. Özengen Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi alanını temsil eden önemli boyutlardan birisi de özengen(amatör) müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi alanlarındaki disipliner anlayış, özengen müzik eğitiminde de kısmen yer almaktadır. Kendine has bir çalışma etiğine de sahip olduğu düşünölen bu alan, sanata hayatın içerisinde amatör bir ruhla yer vermenin önemini anlamak ve bunu faaliyete geçirmek için kullanılmaktadır (Özdek,2012,s.1094). Ayrıca özengen müzik eğitimi alan birey bir karşılık beklemeden, ruhsal açıdan zevk doyum sağlamak için müziği bir araç olarak kullanım haline getirmiştir. Çünkü özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamayı ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı hedeflemektedir (Uçan, 1997, s. 31).

Özengen müzik eğitimi içerisinde örgün olmayan yaygın eğitim denilen boyutunda da müzik bir kullanım aracıdır. Resmi ve özel kuruluşların açtığı kurslar, özel dersler, bireysel ve toplu çalışmalar konserler, festivaller, yarışmalar, şenlikler gibi etkinlikler özengen eğitimde ağırlıklı yere sahiptir (Uçan, 1994,s.27). Bu yapılan etkinliklerle müzik, eğitim açısından kullanım alanı haline gelmiştir.

3.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi müzik alanının, bütünü, bir kolunu veya dalını o bütün kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlamaktadır (Uçan, 1994,s.27).

Müzikte birçok dalda iş, müziğin mesleki eğitim boyutu kullanılarak elde edilir. Müzik sanatında bestecilik, yorumculuk, müzik bilimciliği, müzik öğretmenliği, müzik teknoloğu mesleki müzik eğitimi alanı kullanılarak elde edilen branşlardır. Bu anlamda müziğe mesleki eğitimde kullanım alanı açan kurumlar ise Konservatuarlar, Güzel Sanatlar Liseleri, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri, Güzel Sanatlar Müzik Bilimleri bölümleridir.

Müzik Mesleki eğitimi bizzat yaparak yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli, planlı, kurallı ve yeterli olarak yaratan, seslendiren yorumlayan, kuramlayan ve araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci, teknoloğ yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Uçan, 1994,s.28).

4. GENEL, ÖZENGEN VE MESLEKİ MÜZİK EĞİTİMİ SÜRECİ İÇİNDE VERİLEN KEMAN EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

4.1. Genel, Özengen ve Mesleki Müzik Eğitimi Süreci İçinde Verilen Keman Eğitiminde, Eğitim veren Öğretmen ve Öğretim Yöntemi Sorunu

Çalgı eğitiminde niteliği etkileyen üç temel faktörden söz edilebilir. Öğretmen, öğrenci ve öğretim faktörlerinden en önemlisi kuşkusuz ki öğretmendir. Etkili çalgı çalmayla ilgili temel doğru teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandırarak bu temel davranışların geliştirilmesinin ve etkili çalgı çalmaya dönüştürülmesinin önünü açacak kişi olan öğretmenin, aynı zamanda iyi bir öğretmenlik formasyonu almış olması da çok önemlidir.

Öğretmenlik özel bilgi ve beceri isteyen önemli bir meslektir. Öğretmen eğitim ortamında yol gösterici, tutarlı bir orkestra şefi gibi davranmalıdır. Yoksa bilgi aktaran, bulan yapan değil, bunlarla birlikte ve daha çok bulduran, yaptıran, çözdürebilen olmalıdır. Öğretmenin çalgı çalmayla ilgili doğru bilgi ve becerilerle donanımlı olması bir zorunluluk olmakla birlikte, bireysel olarak yapılan çalgı eğitimi için bu bilgi ve becerilerin öğrenciye aktarılması konusunda çoğu kez yeterli olamamaktadır. Bu aşamada öğrencinin öğrenme kapasitesi kadar öğretmenin her öğrenciye göre geliştireceği öğretim yöntemleri üretme yeteneği de büyük önem taşımaktadır. İyi bir özel öğretici, belli bir öğenin öğretilmesi için gerekli olan katılma ya da deneme süresinin bir öğrenciden diğerine değişme göstereceğini bilmelidir.

Ülkemizde genel müzik eğitimi kapsamında yer alan, ilk, orta lise ve yüksek öğretim kurumlarında yoğun olmamakla birlikte keman eğitimi yapılmaktadır. İlkokullarda, müzik öğretmeni müzik derslerine girmemektedir. Orta ve lise bölümlerinde ise derse giren müzik öğretmenleri, çalgı eğitiminde özellikle keman eğitiminde uzman olmamaktadır. Keman eğitiminde Güzel Sanatlar Fakülteleri ve konservatuarlardan mezun olan ve pedagojik formasyonu olmayan birçok müzisyen keman eğitimi vermektedir. Özengen müzik eğitimi kapsamında yer alan milli eğitim bakanlığına bağlı müzik okullarında, çeşitli müzik kurslarında ve M.E. B. bağlı genel müzik eğitimi veren ilk, orta ve lise evresindeki okullarda yapılan çalgı eğitimi egzersiz programlarında da bu alanda uzman olmayan öğretmenler keman eğitimi vermektedir. Genel ve özengen müzik eğitiminde, keman eğitimi açısından önemli bir sorundur.

Özellikle M.E.B. bağlı genel müzik eğitimi veren ilk, orta ve lise evresindeki okullarda yapılan çalgı eğitimi egzersiz programlarında ve özengen müzik eğitimi kapsamında, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurslarda, belediye konservatuarlarında, özel müzik evlerinin verdiği kurslarda ve halk eğitim merkezlerinde, sınava tabi tutulmadan, yaş sınırları, fiziki yapıları ve sosyo-kültürel yapıları göz önünde bulundurulmadan, gruplar arasında düzenleme yapılmadan, 10, 20,30...50 vs kişilik yapılan grup dersleri, keman eğitimi açısından önemli bir sorundur. Ayrıca bu kalabalık gruplar nedeniyle zaman ve mekân sorunu yaşanmaktadır. Yapılan ders saati sürelerinin belirli bir zaman aralığında olduğu düşünülürse, akort sorununu ve kalabalık guruplarda oldukça geniş mekânlara sahip olma sorununu birlikte getirmektedir.

Yine hem genel hem mesleki müzik eğitimi açısından bakıldığında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Güzel Sanatlar Liselerinde, Güzel Sanatlar Lisesi yönetmeliğinde yer alan "çalgı dersleri iki-üç kişiden az olamaz" ibaresi ile genelde derste 3-4 kişiden az olmayan öğrenci sayısı, alanda kadrolu öğretmen azlığı, mesleki müzik eğitiminde çok önemli bir model olan Güzel Sanatlar Liselerinde keman eğitimi açısından yine önemli bir sorundur.

4.2. Genel, Özengen ve Mesleki Müzik Eğitimi Süreci İçinde Verilen Keman Eğitiminde Çalgı Seçimi, Tanıma ve Fiziksel Yapı Sorunu

Öncelikle genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi içerisinde yapılan keman eğitiminde, çalgı seçimi yapılırken keman eğitimine fiziksel açıdan uygun olup olmadığı, müziksel işitme yeteneği, müziksel bellek ve kemanı çalmaya isteğinin ne derece olduğu üzerinde belirleme yapılmalıdır. Çalgı eğitimine başlamadan önce çalgı ayrıntılı bir şekilde tanıtılmalıdır. Acele şekilde seçilen çalgılar seçimin yanlış olmasından dolayı çekingenlik ve isteksizlik oluşturmaktadır. Keman eğitimi için seçim yapılırken özellikle parmak uzunlukları ile kas yapısına dikkat edilmesi, tırnak yapısı, parmak uçlarının özelliği çalgı seçiminde önem taşımaktadır.

Yapılan birçok bilimsel araştırmada çocuğun zihinsel gelişiminde, öğrenme ve öğretme açısından göz önüne alınması gereken dört aşamanın varlığı ortaya konmuştur. Bu dönemler: duyuşal devinim dönemi(0-2 yas), işlem öncesi dönem(2-7), somut işlemler dönemi (7-11) ve soyut işlemler dönemi(11 yas ve sonrası) olarak gruplandırılmıştır. İleri çocukluk dönemi olarak da ele alınan somut işlemler dönemi yas grubunda çocuk, motor ve dil gelişimi açısından büyük aşamalar kaydetmiş; denge ve el-göz koordinasyonu gelişmiş bir birey haline gelmiştir (Altuntaş, Saçlıoğlu,2007,s.3).

Dünyada ve Türkiye’de keman eğitimcileri ideal kemana başlama yaşının 6 ile 10 yaş arasında olması gerektiği fikrinde birleşmektedirler (Aktaran: Şeker, 2011: 20) Bunun nedeni bedenin fiziksel gelişiminde 6-10 yaş arası dönemin ince motor kasların gelişmeye ve şekillenmeye başladığı dönem olmasıdır. 6-10 yaş dönemi ülkemizde ilköğretim dönemine rastlamaktadır. Motor kaslar, çocukların kalem tutmak ya da bir çalgı aleti çalmak gibi küçük hareketlerin yapılmasını sağlayan kaslardır. Fiziksel açıdan motor kasların gelişme süreci beklenmelidir. 6 yaş öncesi Erken başlanan bir keman eğitiminde bedensel kurulum kasların gelişmesi henüz olmamasından diğer aşamalarda becerisini olumsuz yönde etkileyebilecek çeşitli bedensel rahatsızlıklarla karşılaşabilir. Türkiye de genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi alan ve keman eğitimi veren birçok kurumda, özellikle özel müzik kurslarında, özel okullarda açılan toplu kurslarda üniversiteden mezun olmamış müzik öğrencilerinin keman eğitimi vermesi veya yeni atanmış ve keman alanında uzman olmayan öğretmenlerin ekonomik kaygı ile fiziksel yapı özelliklerini göz ardı ederek eğitime başlaması, genel, özengen ve mesleki müzik eğitiminde, keman eğitimi açısından önemli bir sorundur.

4.3. Genel, Özengen ve Mesleki Müzik Eğitimi Süreci İçinde Verilen Keman Eğitiminde, Çevre ve Aile Sorunu

Bireyin yaşadığı çevre onun müzik beğenilerini ve müziğin dallarına bakış açısını etkilemektedir.

Müziksel çevre kendisini oluşturan öğeleri ile birlikte bazen yavaş bazen de hızlı bir şekilde sürekli değişim içerisinde (Uçan, 1994,s.12).Çevrede çeşitli müzik kaynakları vardır. Çalgıda bunlardan biridir.

Bireyin içerisinde yaşadığı çevre, çalgı seçiminde ve eğitim sürecinde etkindir. Keman eğitimine ister genel, ister özengen isterse mesleki müzik eğitimi açısından bakılsın çevresel faktörler bu çalgının seçimi için önemlidir. Bireyin yaşadığı çevrede keman eğitimine karşı bilgi, bilinç eksikliği ve yaklaşım yetersizliği var ise seçimler yapılırken çevresel etkenler burada sorumlu olacaktır. Örneğin, genel ve özengen müzik eğitimde okullarda açılan kurslar toplu bir şekilde olmakta ve belirli dönemlerde hangi çalgı popülerse ona göre kurslar açılmaktadır. Ayrıca bu durumdan hem kurs veren merkezler hem de kurs alan bireyler çevresel etkiler sonucunda keman eğitimi almaya başlamaktadır. Bu keman eğitim açısından önemli bir sorundur. Zaman ve ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Çevresel faktörle iç içe olan aile,

bireyin keman eğitimine başlamasında ve sürdürmesinde önemli bir faktördür. Ailenin keman eğitimi açısından bilgili, bilinçli ve çalışma zamanları açısından düzenli olması ve özgüven vermesi önemlidir. Günümüzde genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi içerisinde yer verilen keman eğitimi sırasında ailenin bilgi ve bilinç eksikliğinden dolayı eğitim alınan merkezleri sorgulamaması, çalışma zamanlarının düzenli ayarlanmaması veya çalışma sırasında yapılan çalışma seslerine karşı sabırsız davranış sergilenmesi keman eğitimi açısından yine önemli bir sorundur.

4.4. Genel, Özengen ve Mesleki Müzik Eğitimi Süreci İçinde Verilen Keman Eğitiminde, Öğretim Programları Sorunu

Müzik eğitimi, müziksel davranışları kazandırmak ya da müziksel davranış değiştirme sürecidir. Bu süreç kapsamında yürütülen "Program geliştirme" eğitim sistemini bütün olarak ele almıştır. Geliştirilmiş Program kapsamında yer alan keman eğitiminde, başarılı sonuçlar elde etmek için genel, özengen ve mesleki müzik eğitiminde keman eğitimi için çeşitli öğretim programlarını oluşturma durumu doğmaktadır.

Bir program oluşturulduğunda, öğretim sürecini içine alan tüm boyutların dikkate alınması gerekir. Programların eğitilenlerin davranış standartlarından, öğrenme ve öğretim etkinliklerine kadar, çalışmalara kılavuzluk etmekte ve bir aracı rol oynamakta olduğu göz önüne alınmalıdır. Ayrıca programların periyodik olarak yeniden düzenlenmesi, günün koşullarına göre güncellenmesi büyük önem arz etmektedir. Uygulamalı bir süreç olan program geliştirme, eğitim süreci ile ilgili olan bütün koşulların, bireylerin, ders kitapları ve araçların sürekli bir biçimde geliştirilmesidir (Kaya, Barışeri ve Kaya,2013,s.86). Öğretim Program kapsamında yer alan keman eğitiminde, başarılı sonuçlar elde etmek için genel, özengen ve mesleki müzik eğitiminde keman eğitimi için çeşitli öğretim programlarını oluşturmak gerekmektedir. Ancak ülkemizde, M.E. B. bağlı genel müzik eğitimi veren ilk, orta ve lise evresindeki okullarda yapılan çalgı eğitimi egzersiz programlarında, egzersiz programındaki keman eğitimi için oluşturulan her hangi öğretim programı bulunmamaktadır. Böyle bir program olmamasına rağmen keman eğitimi verilmektedir. Yine özengen müzik eğitimi kapsamında, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kursl merkezlerinde, belediye konservatuarları ve halk eğitim merkezlerinde verilen kurslarda, keman eğitimine uygun öğretim programlarının bulunmakta fakat uygulanmamaktadır. Özel müzik evlerinde ise böyle bir öğretim programı kullanılmamaktadır.

Mesleki müzik eğitimi açısından bakıldığında, ortaöğretimin hem genel hem de mesleki müzik eğitimi kapsamında yer alan "Güzel Sanatlar Liselerindeki Keman Eğitimi Öğretim Programı, ilköğretim okulunu bitirmiş, kendini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen, ancak müzik, çalgı aleti ve müzik dili konusunda herhangi bir donanımı olmayan müziğe duyarlı öğrencileri hareket noktası olarak almaktadır" (Milli Eğitim Bakanlığı, ,2008,s.9). Yapılan çalışmalarda, programın içeriğine ait öğretmen görüşlerine bakıldığında, öğretmenlerin özellikle seviye ve içeriğinin ağırlığı konusunda endişelerinin olduğu, programın tekrar gözden geçirilmesi ve düzenlenmesi konusunda fikir birliği içinde oldukları gözlemlenmiştir, Ayrıca programın üniversiteler ile işbirliği içinde, kendi içinde tutarlı, genel müfredat ile uyumlu olması gerektiği önerilerek, ek olarak ders saatlerinin yetersizliği vurgulanmıştır (Kaya, Barışeri ve Kaya,2013,s.105). Bu açıklamalar genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi açısından, keman eğitiminde öğretim programları sorunudur.

4.5. Genel, Özengen ve Mesleki Müzik Eğitimi Süreci İçinde Verilen Keman Eğitiminde, Öğrenme Basamaklarında Karşılaşılan Teknik Sorunlar

4.5.1. Vücut Pozisyonu ve Keman Tutuşu Sorunu

Her öğrencinin vücut yapısı birbirinden farklılık göstermektedir. Bazı öğrenciler uzun boylu iken bazıları kısa boylu, bazı öğrencilerin parmakları daha uzunken bazılarının parmakları ise kısadır. Bu yüzden her öğrencinin keman tutuş çalışmaları sırasında karşılaştıkları sorunlarda farklı olmaktadır. Öğrencinin vücut yapısının elverişliliğinin yanında müzik sevgisi, sabrı, müziksel işitme ve okuma başarısı da derslerdeki başarısını arttıran faktörler arasındadır (Günay, 2006, s. 2).

Önemli bir sorunlardan biri kemanın, kemancının vücudu üzerinde konuşlandırılması meselesidir. Burada da hareket etme prensibi çok önemlidir. Dünya pedagojisinde aletin elde tutulmasının tipik şekilleri vardır. Spohr'dan başlayarak bütün metodolojiler de kemanın, kemancının gövdesine yerleştirilmesi şekline dair net bilgiler verilmiştir. Ayrıca bu konunun değişmez kalması şarttır. Spohr'a göre, kemancı kemanı elinde öyle tutmalı ki, bakışları tuşe seviyesinde veya tuşe üzerinde olmalıdır. Bu öneri birçokları tarafından desteklenmiştir. L. Auer de ayrı görüşü paylaşıyordu. Fakat Fleşise, "Kemanın konumu yayın hareketine göre belirlenmeli" diyor. Keman öyle tutulmalı ki, kemancı sağ elindeki yayı rahat bir şekilde kemanın ses eşiğine paralel bir şekilde hareket ettirebilsin. Genel bir görüşe göre, kemanın yatay bir şekilde tutulması gerekir. (Memedaliyev, 2003, s.67)

Diğer bir mesele, kemanın nasıl tutulması, onun dayanak noktalarının belirlenmesi meselesidir. Spohr'dan başlayarak birçok ünlü pedagog kemanın iki dayanak noktasının olması gerektiğini öneriyordu. Spohr, Berio ve Aure'e göre, keman sapının başparmak ile işaret parmağı arasındaki çukurda olması, başparmağın ise hareketsiz kalması gerekmektedir. Başparmağın hareketsizliği sol elde gerginliğin meydana gelmesine neden olduğundan Fleş'in önerdiği konum daha uygun görülmektedir. Fleş'e göre, kemanın sapı başparmak ile işaret parmağının üçüncü kemiği arasında olmalıdır. Fakat Fleş başparmağın aktif ve hareketli olması ve pozisyon değişiminde sol el hareketlerine yardımcı olmasını öneriyordu (Memedaliyev, 2003, s.67).

Yaylı çalgılar ailesinin bir üyesi olan keman çalınış özellikleri bakımından çeşitli teknik zorluklar içermektedir. Yay çekme esnasında yayın hızı ve yaya uygulanan basınç çalgıdan elde edilen sesin kalitesini direk olarak etkilemektedir. Sol el parmaklarını tuşe üzerinde konumlandırma biçimimiz ise çalgıdan çıkan sesin duruluğunu etkiler. Parmaklarımızı konumlandırma biçimimiz keman çalma esnasında bize avantaj veya dezavantaj sağlar. Eğer doğru bir konumlama yapabilmiş isek daha rahat bir çalma tekniğine kavuşur, hızlı ve zor pasajlardaki başarımız da tutuşumuzla doğru orantılı olarak artacaktır. (Günay, 2006, s. 2).

4.5.1.1. Sol Elin Konum ve Hareket Sorunları

Çalgının boyutunun uygun olmamasından, öğrencinin fiziksel yapısından ve psiko-motor becerilerinin zayıf olmasından kaynaklı sol ve sağ el sorunlarıyla karşılaşmaktadır. Bugün keman öğretiminde kabul edilen modern yöntemlere göre, el ile önkol "bir hat oluşturarak" önkolun "devamını" teşkil etmeli ve keman sapına biraz daha yaklaştırılarak 4. parmak için daha rahat bir konum sağlanmalıdır. Çünkü diğer parmakların konumu bu parmağın konumuna göre belirlenir. 4. Parmak hareket ettiğinde 1. parmak hattan azıcık aşağıya doğru gerilerek notalarını tutmalıdır. (Tabi ki, tüm diğer durumlarda 1. parmak normal konumda olmalı ve gerilmemelidir). Sonuçta parmaklar yumruk şeklinde toplanarak tuşe üzerinde serbest olmalıdır. Önerilen bu konum bileğin serbest hareket etmesini ve "bilek tekniğinin" daha verimli olmasını sağlar. Sol elin faaliyeti için önemli olan diğer bir unsur başparmağın serbest olmasıdır. Başparmak kemanın sapını daha az sarmalıdır. Bunun için

keman başparmak ile işaret parmağı arasında daha derine yerleştirilmelidir. Sol elin böyle konumu keman tekniğinin geliştirilmesi açısından çok önemlidir. Çünkü yukarıda bahsedilen hareketlerin icrası için gerekli şartları sağlamaktadır. İlköğrenim döneminde, öğrencinin statik ve gergin konumlardan korunmasını sağlar. Yani el hareket etmek için hazırlanır. Harekete engel olan gereksiz gerilme ile sıkıştırılmalar kaldırılır(Memedaliyev, 2003,s.69)

Sol eldeki teknik güçlükler için, çift sesler, pozisyon geçişleri, entonasyon, glissando, değiştirici işaretlerin yoğunluğu ve çarpmalar olarak belirtilmiştir. Hız ile ilgili güçlükler, acelite ve temponun sabit tutulması olarak belirtilmiştir. (Parasız,2008,s,50)

Sol elin hareketi geliştirilirken başlıca iki ilke göz önünde bulundurulmalı: El serbest tutulmalı, gerginliğe yol açan usullerden kaçınılmalı, el herhangi bir statik durumda değil, çeşitli yardımcı hareketler için elverişli durumda tutulmalıdır

– Eğitimin ilk başlarında, sol elin baş ve işaret parmağını, kemanın tellerine fazla yumma hareketi

– Başparmağın, kemanın gövdesine biraz daha yakın pozisyonda olduğu durumlar

– Başka bir problemde, başparmağın kemanın sapının altına kadar uzanmasıdır.

– Elin fazla yumulması ve kemanın salyangozuna fazla yaklaştırılması yanlıştır.

– 3. ve 4. parmağın tuşe dışına çıkması:

– Sol eldeki parmakların gergin olması

– Sol elinin parmaklarını sağlamlaştırmak için, öğrenciler, her notayı vurarak denemesi

– Sıkça görülen bir durum da, birinci ve ikinci parmağın, eşige doğru hareket ettirilmesi

– Telden tele geçiş sırasında, dirseğin dairesel hareketleri eksik uygulanışı,

Kemana yeni başlayanlarda, en önemli pozisyon değiştirme yanlışlıkları:

1) İşaret parmağının, pozisyon değiştirme esnasında, geç hareket etmesi.

2) İşaret parmağının, pozisyon değiştirme esnasında, erken hareket etmesi.

3) Pozisyon değiştirme esnasında, sol elin kemanın gövdesine temas etmesi

4) Pozisyon değiştirmenin, ani ve esnek olmayan hareketlerle yapılması

5) Pozisyon değiştirme esnasında yayın yavaşlatılması ya da tamamen durdurulması.

(Günay,2006,s.9 – 16).

4.5.1.1.1.Vibrato Tekniğinde Karşılaşılan Sorunlar

Vibrato, icracının müzikal ifadesinde önemli bir role sahiptir. İcracıların kendilerini anlatmaya, eserlerde kendilerini ortaya koymaya yarayan bu teknik için, tarihte birçok engeller ortaya çıkmıştır. Fakat müziğin gelişimi, ifadenin önemini geri plana atamamıştır. Böylece vibrato müzikteki asıl yerini alabilmiştir. Vibratonun, önem kazanması ile vibratonun öğretimi de gündeme gelmiştir ve birçok keman pedagogu, vibrato üzerine öğretim teknikleri geliştirmişlerdir. (Kapçak,2008,s.2)Keman Eğitimi esnasında vibrato tekniği düzgün icra edilebilmesi için sol el pozisyonunda ki bütün teknik durumlar halledilmiş olmalıdır. Vibrato tekniği çalışılırken acele edilmeden, sabırlı bir çalışma sistemi uygulanmalıdır. Vibratonun çeşitleri; Parmak Vibratosu Bilek Vibratosu Kol Vibratosudur. Günümüz keman pedagoglarının birçoğu ideal vibratonun parmak, bilek ve kol hareketinin kombinasyonu ile gerçekleştiğini savunmaktadır. Vibrato, kasların hareketi ile gerçekleştiği için kolun hemen her bölümünü kullandığımızı söyleyebiliriz. Kolumuzun bir bölümünü kullanmamayı denememiz kasılmamıza neden olabilir. Elimizin ve parmaklarımızın rahat olmasını sağlayıp, vibrato hareketlerini gerçekleştirmemiz ve elimizin rahatlığını koruyabilmemiz, bizlere rahat bir icra olanağı sağlayacaktır. (Kapçak,2008,s.42-45) vibrato tekniğinde karşılaşılan genel sorunlar,

- Vibrato hareketi, yay dinamikleri ile uyumsuz olması,

-İyi bir tekniğe sahip olunmaması,

-Entonasyon bozukluğu,

-Pozisyon geçişlerinin sağlam olmaması,

-Belirli bir seviyeye gelmeden vibrato çalışmasının yapılması,

Bu gibi sorunlar keman eğitiminde, vibrato tekniğinin doğru şekilde öğrenilememesi sonucunu doğurmaktadır.

4.5.1.2. Sağ Elin Pozisyonundaki Sorunları

Yaylı çalgıların tamamında kaliteli ses üretebilmek için dikkat edilmesi gereken önemli nokta, yayı tekniğine uygun bir biçimde kullanmaktır. Strange ve Strange, yayı iki temel fonksiyonuna göre sınıflandırmışlardır.

- Yayın durduğu yer
- Yayın teller üzerindeki hareketi, nasıl kullanılacağı

Bu teknikleri iki bölüme ayrılması yay kullanımındaki esnekliği artırıcı olduğu için düşünülmüştür. Sağ el tekniklerinden diğeri ise yay kullanmadan çalış yani pizzicato tekniğidir. Strange ve Strange pizzicatoyu 4 katgoride ele alır; Parmağın etli kısmını kullanma, Tırnağı kullanma, Etli kısım ve tırnağı birlikte kullanma, Pena kullanmadır. (Parasız,2008,s.47)

Kemanda eğitiminde yay tekniğinde karşılaşılan sorunlar ise;

- Başparmağın yay çubuğunun üzerine konması.
- İşaret parmağının biraz derin kavraması.
- Parmakların topuk üzerinde birbirinden fazla açık ya da bir birine gereğinden fazla yakın olması.

- Parmakların yay üzerinde gergin bir şekilde düz tutulması. (Günay,2006,s.9 – 16).

-Sağ eldeki teknik güçlükler, bağlı çalma, karışık yay hareketleri ve senkoplar(Parasız,2008,s,50)

4.5.1.3. Ses Elde Etme ve Sağ El Hareket Sorunu

- Öğrencinin yayı, kemanın ses eşliğine yakın ya da tuşe bölümüne yakın çekmesi.

- Yay çubuğunun kemanın tuş sesine doğru fazla eğik olmaması veya tam tersi, ses eşliği tarafına fazla eğik olması.

- Yaylama hızıyla yay baskısı arasında iyi bir koordinasyon kurulamaması.

- Yayın tellerin üzerinde ses eşliğine paralel olarak hareket etmemesi.

- Yayın yanlış bölümlenmesi de sıkça görülen bir durumdur

-Yeni başlayan keman öğrencileri, akort etmede yay basıncını ayarlayamaması gibi sorunlarla karşılaşılmaktadır(Günay,2006,s.9 – 16).

4.5.2. Keman Eğitiminde Entonasyon Sorunu

Entonasyon olayı müziksel işitme yeteneği, müziksel belleği ile ilgili ise doğru ve titiz çalışma gerektiren bir durumdur. Teknik anlamda yapılan tüm çalışmalar doğru ve temiz ses üretimi içindir. Doğru ses üretememenin sorununu duyumda aramak doğru olacaktır. Entonasyon sorununun yaşanmasının sebebi verilen keman eğitimlerinde hem öğretmenin hem de öğrencinin bir sonraki aşamaya geçmede acele davranmasıdır. Özellikle ses üretme çalışmaları yapılırken doğru ses üretilene kadar notayı uzatmalı doğruluğundan emin olana kadar çalışmalıdır. Ayrıca doğru duymayı sağlayacak işitme gelişimine yönelik çalışmalara da yer verilmelidir. Entonasyon keman eğitiminde çok çalışarak aşılması gereken bir sorundur.

Sol elin eylemleriyle ulaşmayı amaçladığımız en önemli hedef; notaları belirli bir sırada ve aynı zamanda da istenilen bir hızla, akustiğin kurallarına göre özel sayıda titreşimle, yani duru bir şekilde, sese dönüştürmektir (Günay, 2006,s. 6).

Keman öğretiminde entonasyon kavramını dolaylı ve doğrudan etkileyen farklı unsurlar vardır. Bu unsurlar, çalgı tutuşundan başlayıp, sesin üretimine kadar olan süreçte birçok devinimi de beraberinde içermektedir. Yapılan araştırmaya dayanak olan entonasyon kavramından kasıt ise “ eşit aralıklı tampere ses sistemi” dir. Keman öğrencilerinin keman çalmanın olmazsa olmaz önkoşullarından olan müzikal dikkat, algı ve bellek konularında işitsel alanın tümüne yönelik olarak donanımlı çok avantaj sağlayacaktır. Bu alandaki bir eksiklik,

doğrudan çalgı eğitimine yansiyacak ve başarıya engel teşkil edecektir. Entonasyon olgusunu direkt olarak etkileyen önemli bir başka unsur, çalgının doğru akort edilmesidir. Sürekli olarak yanlış ve tam olmayan akortla çalan bir öğrencinin, bir süre sonra kulağında yanlış seslerin yer etmesi kaçınılmaz olacaktır. Keman öğretiminde çok önemli yer tutan pozisyon öğretiminde ise, önce kalıcı çalışmalar yapılmalı, ardından aşamalı olarak geçişli çalışmalara yer verilmelidir. Pozisyon öğretiminde, elin yeni konumunu hissedip, bu geçişe alışması ve işitme duyusunun yapacağı kontrol yardımıyla aynı zamanda entonasyon konusunda da zamanla başarıya ulaşılabilecektir. Pozisyon geçişleri belli edilmeden, ani bir etki yaratmadan, dikkatli ve yumuşak bir şekilde yapılmalıdır. İyi bir çalgı eğitimi için diğer bir önkoşul ise çalgının kalitesidir. Zira gösterilecek çabaların dışı vurumunda, gösterilen gayret kadar çalgının kaliteli oluşunun da önemi büyüktür. Fiziksel ve bireysel farklılıklar göz önüne alındığında, keman öğretiminde kişinin vücut yapısına en uygun olan çalgı ebatının seçilmesi, keman öğretiminde büyük kolaylıklar sağlayacaktır. Keman öğretiminde eserleri eşlikli olarak çalmak, her yönden fayda sağlayacaktır. Özellikle sabit perdeli bir çalgı ile birlikte çalan bir kemancı, bu sayede çıkardığı seslere ve entonasyon unsuruna üst düzeyde dikkat edecektir. Entonasyon hatalarının tespitine yönelik olarak gerekli görülürse oto kontrol yöntemi ile tespiti için ses ve görüntü kayıtları alınmalı, bu kayıtlar daha sonra değerlendirilerek gerekli tedbirler zaman geçirmeden alınmalıdır. Görüldüğü gibi; keman öğretiminde icrayı en çok etkileyen faktör entonasyon olgusudur. Bir kemancı, istediği teknik donanımına, kaliteli bir çalgıya ve hatta nitelikli bir öğretmene sahip olsun, eğer yeterli işitsel algıya sahip değilse, ürettiği sesin kalitesi ve temizliği her zaman şüphe taşıyacaktır. Bu da göstermektedir ki keman öğretiminin önkoşulu iyi bir işitsel yetenekten geçmektir. Keman eğitimi çok yönlü ve çok boyutlu bir eğitim sürecidir, özellikle de entonasyon hatalarının üzerinde önemle durulmalı ve bu konuda asla tavizkar davranılmamalıdır (Angı ve Hamzaoğlu Birer,2013).

5- SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma bulguları ışığında; genel, özenen ve mesleki müzik eğitimi alanlarındaki keman eğitiminde teknik anlamda birçok sorunu olduğu görülmüştür.

Ülkemizde verilen genel, özenen ve mesleki müzik eğitimi alanlarındaki keman eğitimi genel anlamda, öğretmen ve öğrenci açısından ekonomik kaygı ile yapıldığı,

Teknik anlamda yaşanan sorunların öğretmenin formasyon eksikliğinden olduğu,

Yine keman eğitiminde uzman olmayan öğretmenler tarafından da bu eğitimin verildiği,

Ayrıca Vücut Pozisyonu ve Keman Tutuşu Sorununun olduğu,

Sol Elin Konum ve Hareket Sorununun olduğu,

Sağ Elin Pozisyonundaki Sorununun olduğu,

Ses Elde Etme ve Sağ El Hareket Sorununun olduğu ,

Genel müzik eğitimi kapsamındaki ilkökul 1. Kademedede (1.2.3.4.ve 5. Sınıflar) müzik öğretmenlerinin, tüm sınıflarda müzik derslerine girmediği, orta ve lise bölümlerinde derse giren müzik öğretmenlerinin ise, çalgı eğitiminde özelliklede keman eğitiminde uzman olmadıkları, ancak okullarda egzersiz programı adı altında keman eğitimi verilebildiği,

Özenen müzik eğitimi kapsamında öğrenciler sınava tabi tutulmadan, yaş sınırları, fiziki yapıları ve kültür seviyeleri göz önünde bulundurulmadan, gruplar arasında düzenleme yapılmadan, 10, 20,30...50 vs kişilik yapılan grup dersleri verildiği,

Yine hem genel hem de mesleki müzik eğitimi açısından bakıldığında, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Güzel Sanatlar Liselerinde, çalgı derslerinde öğrenci sayısının 3-4 kişiden az olmadığı ve alanda kadrolu öğretmenin az olduğu,

Aile ve çevrenin keman eğitimi açısından belirleyici rol oynadığı,
Genel müzik eğitiminde yer alan ilk, orta ve lise dengi okullarda uygulanan egzersiz programındaki keman eğitiminde, belirli bir öğretim programının olmadığı,

Özengen müzik eğitiminde yer alan kursların bir kısmında öğretim programının olup uygulanmadığı, bir kısmında ise öğretim programının hiç olmadığı,

Mesleki müzik eğitiminde, orta öğretimin hem genel hem de mesleki müzik eğitimi kapsamında yer alan Güzel Sanatlar Liselerindeki Keman Eğitimi Öğretim Programı 'nın tekrardan gözden geçirilmesi gerektiği,

Genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi süreci içinde keman eğitiminde, öğrenme basamaklarında vücut pozisyonu ve keman tutuşuna, sol elin konum ve hareket sorunlarına, sağ elin pozisyonundaki sorunlarına, ses elde etme ve sağ el hareket sorunlarına ve entonasyon sorunlarına dikkat edilmesi gerektiği, sonucuna varılmıştır.

Keman eğitimi alanında uzman ve formasyonu olan eğitimciler tarafından yapılmalıdır.

Çalgı seçimi yapılırken keman eğitimine fiziksel açıdan uygun olup olmadığı, müziksel işitme yeteneği, müziksel bellek ve kemanı çalmaya isteğinin ne derece olduğu üzerinde belirleme yapılmalıdır.

Öncelikle çalgı eğitiminin buna paralel olarak da keman eğitiminin önemliliği öğrenciye kavratılmalı ne derece titizlikle çalışılması gerektiği anlatılmalıdır.

Keman dersinde öğrencinin dikkatini oluşturmak için öğrenci rahatlatılmalı, güven duygusu verilmelidir.

Öğrenciye başardığı davranışlar mutlaka söylenmeli, motive edici çabalar hissettirilmelidir.

Öğrenciye hatalarını kendi kendine bulma fırsatı verilmelidir. Alıştırma-Çalıştırma-Yapıt üçlüsüne dayanan bir geliştirme yolu izlenmelidir. Bu yol kolaydan-zora, yalından karmaşığa ve az boyuttan-çok boyuta doğru olmalıdır.

Öğrencinin fiziksel özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrencinin hata yapmadan çalması sağlanmalıdır.

Keman eğitimi süresince öğrenci velilerinin sabırlı anlayışlı ve destekleyici olması istenmeli ve veliler keman eğitimi açısından bilinçlendirilmelidir.

Genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi süreci içinde öğretim programları tekrardan gözden geçirilmelidir.

Genel, özengen ve mesleki müzik eğitiminde, yaş sınırları, fiziki yapıları göz önünde bulundurularak öğretim yöntemleri seçilmelidir.

KAYNAKÇA

- ALTUNTAŞ, S.E.(2007). 7-11 Yaş Grubu Çocuklarında Keman Eğitimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, , Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu
- ANGI E.Ç ve HAMZAOĞLU BİRER Aysun Rabiya(2013). "Keman Öğretiminde Karşılaşılan Entonasyon Problemleri ve Çözüm Önerileri". Sanat Eğitimi Dergisi, C/S.1(2):66-67.
- BARIŞERİ, Nurtuğ, KAYA, Özge ve KAYA, E.Erdem(2013).Güzel Sanatlar Ve Spor Liselerinde Yürütülen Keman Dersi Öğretim Programının İncelenmesi. S .1, 1
- TANRIÖVER, B, G.(2010)."Müzikle Tedavi Yöntemleri", E-JournalOf New World Sciences Academy,s.151,3
- ÇELENK, K.(2010). Keman Öğretiminde Vibrato Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Deneysel Bir Çalışma, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

- GÜNAY, E. (2006). Keman Yeni Başlayan Öğrencilerde tutuş Problemleri Ve Çözüm Önerileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne
- KAPÇAK, B. (2008). Kemande Vibrato ve Öğretim Teknikleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Ankara
- KÜÇÜKÖNCÜ, Y. (2006), "Eğitim Sistemindeki Yeniden Yapılanma Sürecinde Müzik Öğretmeni Modelleri", Ulusal Müzik Sempozyumu, 26-28 Nisan, Denizli
- MEMEDALİYEV, R. (2003). "Keman Öğretiminde Sol El Tekniğinin Bazı Meseleleri". Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, S. (10): 67-69.
- MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (1996), Tebliğler Dergisi. Cilt:59 Sayı: 2455. Ankara
- MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2008). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Türk ve Batı Müziği Çalgıları Keman Dersi Öğretim Programı. Ankara: MEB
- ÖZDEK, A. (2012), "Özenen Müzik Eğitim Kurumlarında Verilen, Gitar Eğitiminde Veli ve Öğrenci, Beklentilerine Yönelik Bir Araştırma: Kayseri Örneği", Niğde 10. Müzik Eğitimi Sempozyumu, 25-27 Nisan, Niğde
- ÖZTOSUN, Öznur Ve BARIŞ, A. Dolunay. (2004). "Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi", Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, 7-10 Nisan, Isparta
- PARASIZ, G. (2008). "Eğitim Müziği Keman Öğretiminde Kullanılan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesinde Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlükler". Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, C/S.3(1-2):47-50.
- ŞENOCAK, E. (2005). "Müziğin İnsan Yaşamındaki İşlevi", Erciyes Üniversitesi GSSF Müzik Bölümü Sempozyumu, 14-16 Nisan, Kayseri
- ŞEKER, S.S. (2011). 9-11 Yaş Grubu Çocuklarda Orff Schulwerk Destekli Keman Eğitiminin Keman Dersine İlişkin Tutum, Öz Yeterlik, Öz Güven Ve Keman Çalma Becerisi Üzerindeki Etkileri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir
- TARMAN, S. (2006). Müzik Eğitiminin Temelleri (1. Baskı). Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- UÇAN, A. (1994). Müzik Eğitiminde Kavramlar- İlkeler-Yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayın Evi
- UÇAN, A. (1996). İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayın Evi.
- UÇAN, A. (1996), "20. Yüzyıl Eşiğinde Türkiye AGSL Müzik Bölümleri; Genel Durum - Sorunları-Çözümler", 1. Ulular Arası A.G.S. L Müzik Bölümleri Sempozyumu, 28-30 Kasım, Bursa
- ULUÇ, Ç. (2006). Güzel Sanatlar Liselerinde Keman Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne
- YAĞIŞAN, N. (2002). Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi Ve Fiziksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencilerin Çalma Performansına Yansıması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.